

Food and Agriculture Organization
of the United Nations

İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ: FAO' NUN BAKIŞ AÇISI

16 Ekim 2016
Dünya Gıda Günü

İklim değişiyor.
0 halde gıda ve tarım da değişmeli.

Dr. Ayşegül Akın

Birleşmiş Milletler Gıda ve Tarım Örgütü

Türkiye Temsilci Yardımcısı

15 Ekim 2016

16 Ekim Dünya Gıda Günü

- Herkesin gıda güvenliğine ve besleyici gıdaya ulaşma ihtiyacı hakkında farkındalık
- Yakın gelecekte açlığı bitirebilir ve “Sıfır Açlık Nesli” olabiliriz, ancak bu hedefe ulaşmak için hep birlikte çalışmalıyız.

36. Dünya Gıda Günü

- 2016: İklim için eyleme geçme yılı: Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri ve Paris Anlaşması
- Tarımı iklim değişikliğine uyumlu hale getirmek
- İklim değişikliğinin etkilerine en savunmasız kesimler: küçük ölçekli çiftçiler, balıkçılar ve hayvancılıkla uğraşanlar

Önemli Bilgiler

Yoksul insanların %70'inden fazlası geçinmek için tarıma ve doğal kaynaklara ihtiyaç duymakta

2030 «Sıfır Açlık» hedefi iklim değişikliğiyle mücadele ile mümkün

2050 yılına dek tarımsal üretim %60 artmalı

Hayvancılık tarımsal sera gazı emisyonlarının üçte ikisinden, tarımsal metan emisyonlarının %78'inden sorumlu

Gıda kayıp ve israfı, toplam sera gazı emisyonununun %8'i

Önemli Bilgiler

Üretilen gıdanın 1/3'ü israf ya da kayıp, gıda atıkları maliyeti 2,6 milyar dolar

Dünyada en fazla sera gazı emisyonu yapan üçüncü ülke: GIDA ATIKLARI

2050'de mahsul veriminde %10-25, tropik alanlardaki balıkçılıkta %40 düşüş

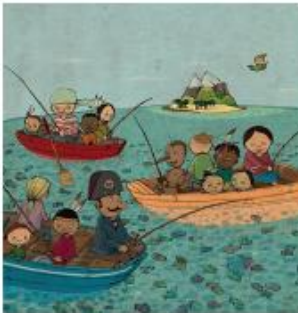
Ormansızlaşma küresel sera gazı emisyonlarının %10-11'inden sorumlu

Değişim yapılması gereken 7 alan

İklim değişikliğine uyum sağlamak için değişim yapılması gereken yedi gıda ve tarım alanı;

- Ormancılık
- Tarım
- Hayvancılık yönetimi
- Gıda israfı
- Doğal kaynaklar
- Balıkçılık
- Gıda sistemleri

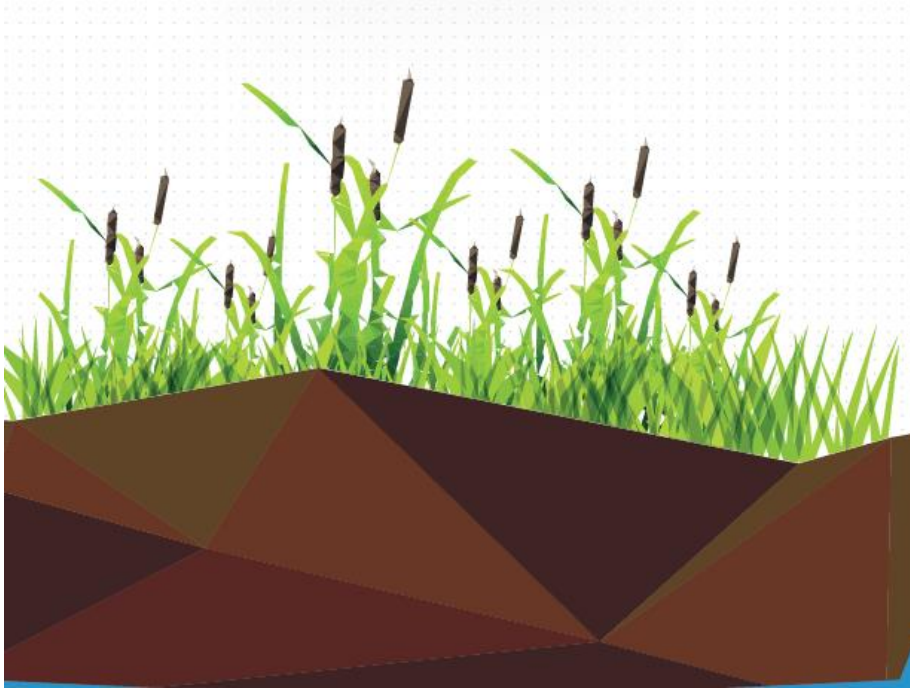

Ormancılık

- Her yıl **13 milyon hektarlık** orman alanı kaybedilmekte veya dönüştürülmekte
- Ormansızlaşma küresel sera gazı emisyonlarının **%10-11'ine** neden oluyor
- Geçimini ormancılıktan sağlayan kesimler olumsuz etkilenmekte

Tarım

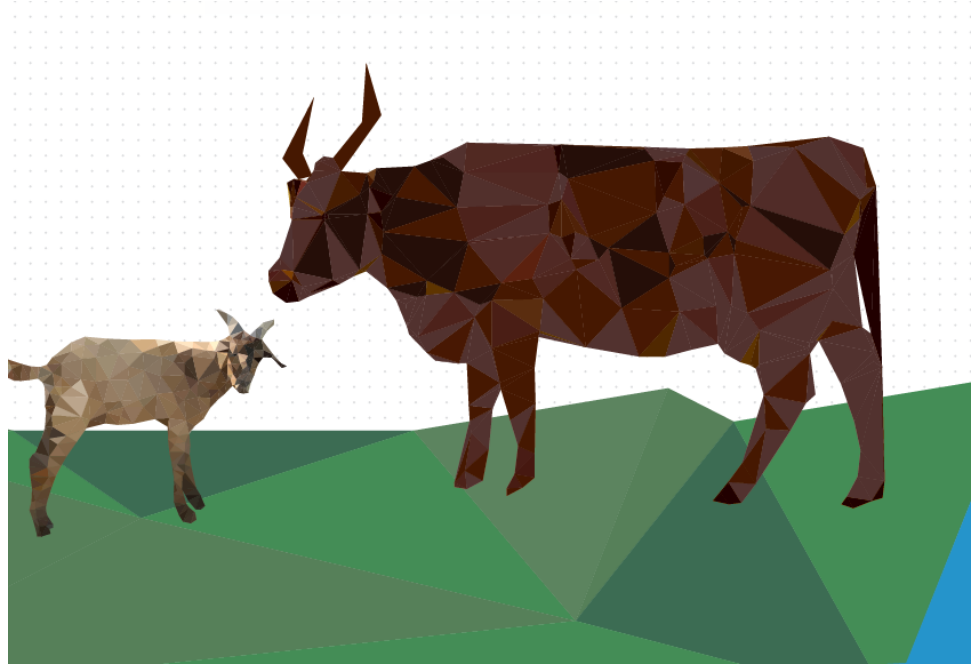

- Tarımsal üretim 2050 yılına dek %60 artmalı
- 2100 yılı itibarıyla verim bazı ürünlerde düşecek
- Çevresel kirleticilerin ve kimyasal atıkların gıda zincirindeki yaygınlığı
- Daha verimli, dayanıklı ve sürdürülebilir tarımsal kalkınma türlerine geçiş
- **İklim duyarlı tarım yaklaşımı**
  - tarımsal üretkenliğin ve gelirlerin sürdürülebilir şekilde artırılması,
  - iklim değişikliğine uyum ve dayanıklılık yaklaşımının oluşturulması
  - uygun yerlerde sera gazı emisyonlarının azaltılması/sonlandırılması

Hayvancılık

- Sera gazı emisyonunun yaklaşık %14,5' inden sorumlu
- Hayvanlardan insanlara bulaşabilen hastalıklar
- **Daha iyi hayvan sağlığı ve hayvancılık uygulamaları** üretkenliği artırırken “verimsiz” sürülerden kaynaklanan emisyonları azaltır
- Besinleri koruyan ve geri dönüştüren gübre yönetim uygulamaları da emisyonların azaltılmasına katkı sağlar

Gıda kayıpları ve israfı

- Üretilen gıdanın **üçte birinden fazlası** kayıp veya israf: 1,3 milyar ton;
- Kaybedilen veya atık haline gelen gıdaların üretimi, işlenmesi ve dağıtım süreçleri de küresel sera gazı emisyonunu artırmakta
- İşleme ve depolama tesisleri ile gelişmiş nakliye ağlarına yatırım
- Tüketici davranışlarının değiştirilmesi ve teknolojik yeniliklerin desteklenmesi

Doğal Kaynaklar

- Küresel su kullanımının yaklaşık %70' i tarım faaliyetlerinde kullanılıyor
- Tarım arazilerinin yaklaşık %33' ü toprak bozulumundan etkilenmekte
- Sürdürülebilir tarımsal uygulamalar ve sürdürülebilir toprak yönetimi yaklaşımları

Balıkçılık

- Okyanuslar, atmosferden 50 kat daha fazla karbondioksit depolar ve dünya üzerindeki yaşamın %80'ine ev sahipliği yapar
- Dünya nüfusunun %12'sinin besin kaynağı
- Su kaynakları aşırı kullanım, kirlilik ve iklim değişikliği gibi etkenlerden ötürü yoğun bir yük altında
- Tropik alanlarda yakalanan balık türleri 2050 yılı itibarıyla %40 düşüş gösterecek

Gıda Sistemleri

- Üretim, dağıtım ve tüketim düzenleri değiştirilerek sürdürülebilir gıda sistemlerine geçilmeli
- Tüketiciler de bu ürünleri tercih etmeli ki gıda değer zincirleri tamamıyla değişebilsin

İklim değişikliği ve sürdürülebilir kalkınma

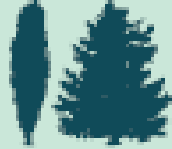
Ülkeler iklim değişikliğine yönelik eylemlerinde
tarım sektörlerini öncelikli hale getirdi

İklim değişikliğine adaptasyon konusunda
katkı yapmayı hedefleyen 130 ülkenin;

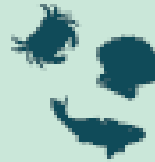
%95'i bitkisel
ve hayvansal
üretime

%83'ü
ormancılığa

%46'sı
balıkçılık ve su
ürünlerine

- İklim değişikliği řu an kamu sağlığını, gıda ve su güvenliğini etkilemekte
- Sürdürülebilir kalkınmaya yapılacak yatırımlar, sera gazı emisyonlarını azaltarak ve dayanıklılığını artırarak iklim değişikliği ile mücadeleye katkı sağlayabilir

FAO iklim değişikliği konusunda ne yapıyor ?

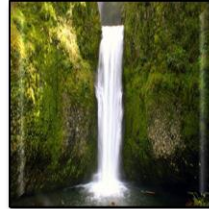

Etki ve savunmasızlık
üzerine bilgi ve veri
saęlama

Toplumsal cinsiyet

Doğal kaynakların
sürdürülebilir yaklaşım,
uygulama ve kullanımları

Genetik kaynaklar
dahil biyoçeşitliliğin
korunması

Politika uyumlaştırma,
koordinasyon ve sektörler
arası işbirliği

Afet riskinin
azaltılması

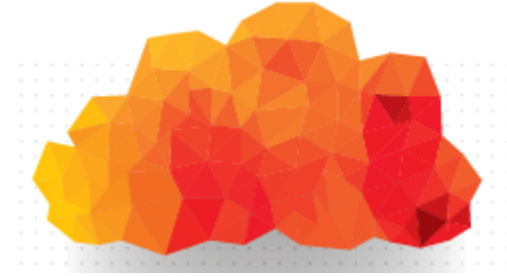
İklim finansmanının
güçlendirilmesi

İzleme ve
deęerlendirme
yapısı

İklim değişikliği konusunda neler yapılabilir?

- Sürdürülebilir doğal kaynak yönetimi
- Toprak yönetimi ve verimliliğinin geliştirilmesi
- Ormanlarda CO² tutulumunu güçlendiren uygulamaların artırılması ve fosil yakıtların kullanımının azaltılması
- Daha iyi entegre su yönetimi
- Hayvan atıklarının alternatif ve yenilenebilir enerji kaynağı olan biyogaza dönüştürülmesi
- İklimle ilgili afetlerin engellenmesi ve/veya bunlara hazırlıklı hale gelinmesi
- İklim şartlarına dayanıklı balıkçılık ve su ürünleri sektörünün oluşturulması

Birleşmiş Milletler Gıda ve Tarım Örgütü (FAO) Türkiye Temsilciliği

Aysegul.Akin@fao.org

fao-tr@fao.org

twitter.com/faoturkiye